

OBSAH

Předmluva	5
Úvod	9
Kapitola I	
Přehled poznatků o elektromagnetických jevech	11
I.1 Elektrický náboj. Rovnice kontinuity	11
I.2 Coulombův zákon a jeho důsledky	13
I.3 Elektrostatický potenciál. Laplaceova—Poissonova rovnice	17
I.4 Elektrický dipolový moment	22
I.5 Elektrické pole v látkovém prostředí	24
I.6 Energie elektrického pole	29
I.7 Magnetická indukce. Lorentzova síla	31
I.8 Magnetické pole stacionárního proudu. Vektor magnetizace a magnetické intenzity	34
I.9 Vektorový potenciál	39
I.10 Energie magnetického pole	41
I.11 Faradayův zákon elektromagnetické indukce	44
I.12 Maxwellovo zobecnění Biotova—Savartova zákona. Maxwellův proud	45
I.13 Soustava Maxwellových rovnic elektromagnetického pole a hraničních podmínek	47
Kapitola II	
Lorentzova teorie elektromagnetického pole	51
II.1 Základní představy Lorentzovy elektronové teorie	51
II.2 Středování mikroskopických veličin	53
II.3 Lorentzovo odvození rovnic makroskopické elektrodynamiky látkových prostředí	54
II.4 Materiálové vztahy	58
II.5 Lokální tvar Ohmova zákona	64
II.6 Termodynamika látek v elektromagnetickém poli	66
II.7 Prostorová a časová inverze vektorů elektromagnetického pole	70

Kapitola III	
Metody řešení elektrostatického pole	72
III.1 Rovnice elektrostatického pole	72
III.2 Věta o jednoznačnosti řešení	74
III.3 Greenova funkce Laplaceovy rovnice	76
III.4 Metoda separace proměnných	78
III.5 Metoda komplexních potenciálů	82
III.6 Metoda nábojového zobrazení a metoda inverze	84
III.7 Multipólový rozvoj elektrostatického pole	88
III.8 Soustava nábojů ve vnějším elektrostatickém poli	94
III.9 Fourierův rozklad elektrostatického pole	96
III.10 Kapacitní a influenční koeficienty	97
Kapitola IV	
Pole stacionárního proudu	99
IV.1 Základní rovnice	99
IV.2 Multipólový rozvoj pole stacionárního proudu	100
IV.3 Magnetický dipolový moment soustavy nábojů	101
IV.4 Larmorův teorém	103
IV.5 Hallův jev	105
Kapitola V	
Kvazistacionární elektromagnetické pole	108
V.1 Rovnice kvazistacionárního pole	108
V.2 Řešení rovnic kvazistacionárního pole	111
V.3 Skinový jev	112
V.4 Komplexní odpor	115
V.5 Pohyb vodiče v magnetickém poli	118
Kapitola VI	
Zákony zachování v elektrodynamice	120
VI.1 Zákon zachování energie	120
VI.2 Zákon zachování hybnosti. Maxwellův tenzor napětí	123
VI.3 Tlak světelného záření	127
VI.4 Zákon zachování momentu hybnosti	129
VI.5 Jednoznačnost řešení Maxwellových rovnic	131
VI.6 Elektromagnetická energie v disperzním prostředí	132
Kapitola VII	
Elektromagnetické vlny	135
VII.1 Vlnová a telegrafní rovnice	135
VII.2 Vlnová rovnice v homogenním a izotropním dielektriku	136
VII.3 Vlnová rovnice ve vodičích	137
VII.4 Rovinné vlny v dielektriku	138
VII.5 Rovinná monochromatická vlna v dielektriku	141
VII.6 Polarizace elektromagnetické vlny. Tenzor polarizace	144
VII.7 Vlnový svazek. Grupová rychlosť	148
VII.8 Sférická a cylindrická vlna	150

Kapitola VIII	
Síření elektromagnetických vln	154
VIII.1 Odraz a lom na dielektrickém rozhraní. Fresnelovy vzorce	154
*VIII.2 Odraz na kovech	160
VIII.3 Vlny v něhomogenním prostředí	162
VIII.4 Vlny v anizotropním prostředí	165
VIII.5 Přiblížení geometrické optiky. Eikonálová rovnice	170
VIII.6 Kramersovy—Kronigovy disperzní relace	173
Kapitola IX	
Elektromagnetické rezonátory a vlnovody	179
IX.1 Základní rovnice. Hraniční podmínky	179
IX.2 Elektromagnetické kmity v rezonátořech	180
IX.3 Vlnovod obdélníkového průřezu	183
IX.4 Vlny elektrického a magnetického typu	186
Kapitola X	
Nehomogenní vlnová rovnice	189
X.1 Elektromagnetické potenciály	189
X.2 Kalibrační invariantnost	190
X.3 Lorentzova podmínka	191
X.4 Retardované a avanceované potenciály	195
X.5 Greenova funkce vlnové rovnice	198
*X.6 Pole pohybujících se bodových nábojů. Liénardovy—Wiechertovy potenciály	202
X.7 Hamiltonovská forma Maxwellových rovnic	205
X.8 Lagrangeán a hamiltonián pro Lorentzovu sílu	211
Kapitola XI	
Elektromagnetické záření	215
XI.1 Radiační zóna a radiační pole	215
XI.2 Multipolový rozvoj radiačního pole	215
*XI.3 Elektrické dipolové záření	217
XI.4 Betatronové záření	221
*XI.5 Magnetické dipolové a elektrické kvadrupolové záření	223
XI.6 Hertzovy vektory	227
XI.7 Záření dipolového řetězce	235
XI.8 Thomsonův rozptyl	237
XI.9 Rozptyl na atomech	241
XI.10 Čerenkovo záření	245
XI.11 Absorpce záření oscilátorem	251
Kapitola XII	
Magnetohydrodynamika	253
XII.1 Úvodní poznámky	254
XII.2 Přehled základních rovnic hydrodynamiky	254
XII.3 Soustava rovnic magnetohydrodynamiky	258
XII.4 Speciální případy rovnic magnetohydrodynamiky	260
XII.5 Hartmanovo řešení rovnic magnetohydrodynamiky	260
XII.6 Magnetohydrodynamické vlny malé amplitudy	264

XII.7	Entropická vlna	267
XII.8	Alfvénovy vlny	268
XII.9	Magnetozvukové vlny	268
XII.10	Magnetohydrodynamické vlny libovolné amplitudy	269
 Kapitola XIII		
Relativistická elektrodynamika	273
XIII.1	Galileiova transformace a Maxwellova elektrodynamika	273
XIII.2	Lorentzova transformace	277
XIII.3	Geometrická interpretace Minkovského formalismus	280
XIII.4	Ctyřpotenciál a tenzor elektromagnetického pole	284
XIII.5	Transformace vektorů elektromagnetického pole	287
XIII.6	Kovariantní tvar Lorentzovy síly	288
XIII.7	Kovariantní tvar rovnic elektromagnetického pole	290
XIII.8	Invariánty elektromagnetického pole	292
XIII.9	Variační princip pro pole	294
XIII.10	Odvození Maxwellových rovnic z variačního principu	298
XIII.11	Teorém Emmy Noetherové	300
XIII.12	Tenzor energie-hybnosti	302
XIII.13	Tenzor momentu hybnosti	307
XIII.14	Nelineární elektrodynamika	311
XIII.15	Elektrodynamika s vyššími derivacemi	316
XIII.16	Elektrodynamika s magnetickými monopóly	319
 Řešené úlohy		
Dodatek I.	Vektorová a tenzorová analýza	324
Dodatek II.	Diracova distribuce	409
Dodatek III.	Greenova funkce	416
Dodatek IV.	Fourierova transformace	420
Dodatek V.	Sférické funkce	422
Dodatek VI.	Cylindrické funkce	424
Dodatek VII.	Hypergeometrická funkce	428
Dodatek VIII.	Středování tenzorových veličin	430
Dodatek IX.	Soustava jednotek CGS	431
Označení základních veličin	433
Literatura	436
Věcný a jmenný rejstřík		440